

MINISTERSTWO
FUNDUSZY I POLITYKI
REGIONALNEJ

Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

wersja 1

Warszawa, 2021

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska

Spis treści

Spis treści	2
Spis skrótów i pojęć	3
1. Opis układu priorytetów	6
1.1 Priorytet 1: Skuteczne instytucje	6
1.1.1 Opis planowanych interwencji	6
1.1.2 Główne grupy docelowe	11
1.1.3 Wskaźniki	11
1.1.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji	13
1.2 Priorytet 2: Skuteczni beneficjenci	13
1.2.1 Opis planowanych interwencji	14
1.2.2 Główne grupy docelowe	19
1.2.3 Wskaźniki	19
1.2.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji	20
1.3 Priorytet 3: Skuteczna komunikacja	22
1.3.1 Opis planowanych interwencji	22
1.3.2 Główne grupy docelowe	23
1.3.3 Wskaźniki	23
1.3.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji	23
2. Plan finansowy Programu	25
2.1 Środki finansowe w rozbiu na poszczególne lata	25
2.2 Środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe	26
3. Instytucje Programu	28
4. Partnerstwo	31
5. Komunikacja i widoczność	36
6. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami	40
Załączniki do Programu	41

Spis skrótów i pojęć

CST – centralny system teleinformatyczny

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

FE – Fundusze Europejskie

FGI – zogniskowany wywiad grupowy

IA – Instytucja Audytowa

IDI – indywidualny wywiad pogłębiony

IF – instrumenty finansowe

IIT – inny instrument terytorialny

IP – instytucja pośrednicząca

IW – instytucja wdrażająca

IZ – instytucja zarządzająca

jst – jednostka samorządu terytorialnego

KE – Komisja Europejska

KPM – Krajowa Polityka Miejska

KSRR – Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego

OSI – obszary strategicznej interwencji

PE – Parlament Europejski

PIFE – Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

PIM – Partnerska Inicjatywa Miast

PO PT oraz PO PT 14-20– Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020

PPP – partnerstwo publiczno-prywatne

Program – program Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

PT – pomoc techniczna

PT FE – Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich

RRF – Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększenia Odporności (Recovery and Resilience Facility)

SL 2014 – ~~nazwa~~ krajowy~~ego~~ systemu informatyczn~~yego~~ na lata 2014-2020
~~wymaganego przepisami rozporządzenia ogólnego~~

SOR – Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

TAIEX – instrument Komisji Europejskiej służący wymianie wiedzy eksperckiej między organami administracji publicznej (Technical Assistance and Information Exchange)

twinning – współpraca bliźniacza dla administracji publicznej

UE – Unia Europejska

UP – Umowa Partnerstwa

ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZZL – zarządzanie zasobami ludzkimi

Pojęcie	Objaśnienie
<u>partnerzy</u>	<u>w rozumieniu art. 8 rozporządzenia ogólnego</u>
<u>partnerzy spoza administracji</u>	<u>partnerzy społeczni, gospodarczy oraz podmioty społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacje pozarządowe</u>
<u>r</u> Rozporządzenie ogólne	<u>r</u> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr <u>X</u> z dnia <u>X</u> r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszy Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (Dz. Urz. UE L <u>X</u> z <u>X</u> , str. <u>X</u> , z późn. zm.)

<p><u>R</u>ozporządzenia tematyczne</p>	<p><u>R</u>ozporządzenia dla których rozporządzenie ogólne określa wspólne przepisy dla ośmiu funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz-</p>
<p><u>R</u>egiony słabiej rozwinięte</p>	<p><u>R</u>egiony, których PKB na mieszkańca jest niższy niż 75 % średniego PKB UE-27-</p>
<p><u>R</u>egiony w okresie przejściowym</p>	<p><u>R</u>egiony, których PKB na mieszkańca wynosi między 75 % a 100 % średniego PKB UE-27-</p>
<p><u>R</u>egiony lepiej rozwinięte</p>	<p><u>R</u>egiony, których PKB na mieszkańca jest wyższy niż 100 % średniego PKB UE-27-</p>

1. Opis układu priorytetów

1.1 Priorytet 1: Skuteczne instytucje

1.1.1 Opis planowanych działań

1. Upowszechnienie nowoczesnych metod ZZL.

Zapewnienie ciągłości funkcjonowania kadr w perspektywie do 2027 roku wymaga kompleksowych i nowoczesnych działań rozwojowych opisanych [m.in.](#) w „Planie [zZarządzania zZasobami lLudzkimi dla instytucji administracji publicznej zaangażowanych we wdrażanie polityki spójności](#) na lata 2021-2027” i zakładających m.in.:

- zapewnienie stabilnego, odpornego na zmiany **systemu finansowania wynagrodzeń** i podnoszenia **kompetencji pracowników**

Finansowanie wynagrodzeń z Programu będzie stanowiło gwarancję uwzględnienia potrzeb pracowników systemu wdrażania FE w planowaniu budżetowym. Wdrażanie FE wykracza poza standardowe działanie administracji, wymaga szczególnych kompetencji, a tym samym wymaga odrębnego potraktowania i planowania w ramach budżetu państwa¹.

Zapewnienie odpowiednich kompetencji pracowników będzie realizowane przez różnorodne, dopasowane do potrzeb formy szkoleniowe, zarówno tradycyjne (m.in. warsztaty, kursy, studia), jak i nowoczesne (m.in. e-learning, wzajemne uczenie się tj. benchlearning, współpraca i wymiana bliźniacza, akcje informacyjno-edukacyjne).

- zapewnienie **oferty dla doświadczonych pracowników**

Doświadczeni pracownicy nie mogą mieć poczucia, że instytucja nie ma im nic więcej do zaoferowania. Planuje się uruchomienie takich rozwiązań jak np. dodatkowe oferty szkoleniowe (np. studia podyplomowe), programy rozwoju (np. program kształcenia liderów, wsparcie udziału w międzynarodowych spotkaniach, udział w pilotażach), program mobilności (staże, wymiana doświadczeń poprzez mechanizmy peer to peer learning), plany karier i

¹ [W](#)wnioski wynikają z Badanie zasobów kadrowych i warunków pracy w administracji rządowej odpowiedzialnej za wdrażanie funduszy europejskich w celu opracowania założeń systemu zarządzania zasobami ludzkimi zapewniającego wysoki potencjał administracyjny instytucji wdrażających fundusze europejskie w przyszłej perspektywie finansowej w latach 2021-2027, PWC, Raport końcowy 2019, str. 69.

awansów. Innym czynnikiem motywującym jest pielęgnowanie poczucia pozytywnego wpływu na społeczeństwo, np. poprzez możliwość udziału jako prelegenci w wydarzeniach podsumowujących projekty czy konferencjach szkoleniowych.

- wzrost **efektywności procesów ZZL**, w tym:

- **budowanie wizerunku (employer branding)**

Celem kompleksowych działań będzie budowa wizerunku systemu wdrażania FE jako atrakcyjnego miejsca pracy wśród różnych grup docelowych, w tym: potencjalnych przyszłych pracowników (studentów, osób rozpoczynających karierę zawodową), specjalistów z administracji publicznej (także samorządowej), a także sektora prywatnego. Działania powinny wskazywać na korzyści, takie jak możliwość rozwoju w wieloletniej perspektywie, udział w ważnych, prestiżowych projektach, profesjonalizacja administracji publicznej.

- **monitorowanie satysfakcji pracowników – badania ankietowe oraz rozmowy przeprowadzane z odchodzącymi pracownikami (exit interview)**

Wdrożenie systemu cyklicznego monitorowania satysfakcji pracowników w systemie wdrażania FE pozwoli na bieżącą identyfikację problemów i trudności, które negatywnie wpływają na utrzymanie wysokiego potencjału administracyjnego instytucji wdrażających FE. Bieżący monitoring pozwoli na analizę przyczyn ruchów kadrowych, uwarunkowań i trendów, a także na zbadanie skuteczności podejmowanych działań rozwojowych – to ważny element bardziej proaktywnego podejścia do ZZL w całym systemie wdrażania.

- **wsparcie modernizacji i cyfryzacji procesów ZZL**

Celem inicjatywy jest wsparcie różnorodnych projektów związanych z szeroko pojętą modernizacją instytucji, w związku z ich indywidualnymi potrzebami. Dotyczy to takich obszarów jak cyfryzacja procesów rekrutacji, wdrażanie elastycznych form pracy (telepracy i pracy zdalnej), doskonalenie procesów wewnętrznych związanych np. z rozliczaniem szkoleń, analizą obciążeń pracą, analizą satysfakcji pracowników.

- **program wdrożenia (onboarding) dla nowych pracowników**

Proces wdrożenia nowego pracownika jest niezwykle istotny dla jego komfortu pracy i efektywności. W dużym stopniu warunkuje on jego decyzje zawodowe, w tym także o odejściu z pracy. Oznacza to, że działania ukierunkowane na obniżanie poziomu fluktuacji powinny być podejmowane już w momencie rozpoczęcia pracy.

- promowanie upowszechnienia **elastycznych i atrakcyjnych form pracy** i rozwój **świadczeń pozapłacowych**

Elastyczne formy pracy są pozytywnie odbierane przez pracowników. Niestety w niektórych instytucjach atrakcyjne formy pracy nie są wykorzystywane ze względu na niechęć kierowników czy zbyt wysokie obostrzenia formalne. Wprowadzenie elastycznych form pracy zwiększy zadowolenie, a często także efektywność pracowników wdrażających FE. Jednakże w wymiarze długofalowym, co pokazało doświadczenie zebrane podczas pandemii COVID-19, efektywne zapewnienie przez pracodawcę dostępu do zasobów niezależnie od miejsca wykonywanej pracy wiąże się z poniesieniem nakładów na zapewnienie mobilnego sprzętu. Rozwój świadczeń pozapłacowych wiąże się z poniesieniem dodatkowych kosztów i wymaga każdorazowej analizy, ale może przyczynić się do wzrostu zadowolenia pracowników.

- dbanie o **przyjazną atmosferę** i **wysoki poziom zarządzania**

Czynnikiem wpływającym na atmosferę pracy jest także jakość współpracy z bezpośrednim przełożonym – w związku z tym, należy zadbać o odpowiednie przygotowanie komunikacyjne i zarządcze osób na stanowiskach kierowniczych, także niższego szczebla. Instytucje powinny także dbać o podtrzymanie pozytywnej atmosfery w zespołach, która jest wskazywana jako jedna z zalet pracy. W tym celu przydatne jest wsparcie różnych form integracji (np. pikniki rodzinne połączone z imprezami wzmacniającymi widoczność FE). W ramach działania przewidziane zostaną też środki na opracowanie i wdrażanie nowoczesnej strategii ZZL w poszczególnych instytucjach.

- wprowadzenie **ZZL na poziomie całego systemu wdrażania funduszy**

Opracowane zostaną standardy i rekomendacje dotyczące ZZL wobec kadr FE w instytucjach. Planowane jest uruchomienie nowoczesnej **internetowej platformy ZZL w systemie wdrażania FE**. Umożliwi ona sprawne i szybkie

prorowadzenie procesów z zakresu rekrutacji, onboardingu czy employer branding, ale także zapoznanie się z aktualnymi ofertami szkoleń i staży oraz bieżący monitoring poziomu satysfakcji z pracy i exit interview. Nad całością procesu będzie czuwał specjalnie powołany **zespół ds. ZZL w systemie wdrażania FE**.

2. Finansowanie działań zapewniających sprawny system wdrażania FE.

Planowane działania mają zapewnić sprawny system zarządzania i administrowania FE, poprzez m.in.:

- stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków pracy umożliwiających realizację zadań wynikających z rozporządzenia ogólnego i rozporządzeń tematycznych;
- budowa, wdrożenie i utrzymanie systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną)², z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej;
- rozwój kultury ewaluacyjnej (m.in. konferencje, publikacje, szkolenia i studia podyplomowe);
- wsparcie eksperckie (m.in. ekspertyzy, analizy, badania, ewaluacje);
- wsparcie debaty strategicznej dotyczącej kwestii istotnych z punktu widzenia polityki spójności i rozwoju, uwzględniającej politykę przestrzenną i wpływ terytorialny planowanych interwencji z uwzględnieniem partnerów spoza administracji-;
- prowadzenie współpracy międzynarodowej np. w ramach instrumentów TAIEX, twinning.

3. Zwiększenie zdolności administracyjnej instytucji systemu wdrażania.

Celem działania jest zapewnienie praktycznego wsparcia administracji krajowej i regionalnej w zakresie wzmocnienia zdolności administracyjnych przy zarządzaniu FE. W tym celu finansowane będą m.in.:

² Zza wyjątkiem krajowego systemu informatycznego CST 2021, który będzie finansowany z priorytetu 2.

- wsparcie Rzecznika Funduszy Europejskich, w tym działań zmierzających do usprawnienia wdrażania FE (np. w obszarze kompetencji, organizacji, uproszczenia procedur i redukcji zbędnych obciążeń);
- wsparcie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się instytucji poprzez tworzenie sieci tematycznych, grup roboczych oraz innych ciał dialogu angażujących ekspertów i partnerów, także spoza administracji publicznej, w obszarach kluczowych dla efektywnego wdrażania FE (np. kosztów uproszczonych, -aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, w tym lub zielonych zamówień publicznych).

Finansowanie powyższych działań będzie stanowić dalszy krok PT w kierunku stopniowego strategicznego przejścia w stronę działań wytwarzających większą wartość dodaną, takich jak budowa potencjału, poprawa komunikacji i wymiana doświadczeń.

4. Koordynacja strategiczna i zarządcza na poziomie UP.

Finansowane będą koszty koordynacji strategicznej i zarządczej na poziomie UP dotyczące m.in.:

- działalności komitetów i podkomitetów monitorujących wdrażanie UP;
- przygotowania, ~~wdrażania~~ i aktualizacji krajowych i europejskich dokumentów planistycznych wyznaczających kierunki i określających warunki realizacji polityki spójności (m.in. SOR, KSRR, KPM, Strategia Karpacka, Agenda Terytorialna UE 2030, Agenda Miejska dla UE, Koncepcja rozwoju kraju, dokumenty niezbędne do utrzymania spełnienia warunków podstawowych - enabling conditions);
- zapewnienie i aktualizacja bazy informacyjnej zawierającej dane statystyczne na potrzeby monitorowania polityki spójności, w tym realizacja badań, których wyniki zapewnią pokrycie danych dla zidentyfikowanych luk informacyjnych oraz dbałość o spójność działań planistycznych z działaniami regulacyjnymi, przygotowywanie rozwiązań prawnych;
- zapewnienie funkcjonowanie ewaluacji na poziomie horyzontalnym oraz koordynacja systemu ewaluacji w Polsce;

- wsparcie koordynacji polityki spójności z pozostałymi funduszami (np. InvestEU, [RRF](#)) oraz programami zarządzanymi centralnie przez KE;
- koordynacja działań w obszarze antykorupcji i przeciwdziałania nieprawidłowościom.

1.1.2 Główne grupy docelowe

Priorytet przeznaczony jest dla instytucji uczestniczących w systemie realizacji polityki spójności w perspektywie 2021-2027 i wykonujących działania niezbędne do skutecznego zarządzania funduszami i ich wykorzystania w zakresie m.in. przygotowania, administrowania, wdrażania, koordynacji, monitorowania, ewaluacji, widoczności i komunikacji oraz kontroli i audytu.

W szczególności grupami docelowymi priorytetu 1 będą:

- IZ [dla programów](#) krajowych,
- instytucje horyzontalne pełniące funkcje koordynacyjne i strategiczne w systemie realizacji polityki spójności lub wykonujące zadania w sektorach/obszarach kluczowych z punktu widzenia wdrażania FE.

1.1.3 Wskaźniki

Tabela 1: Wskaźniki produktu dla priorytetu 1

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu ³	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1.	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	97	97
				Przejściowe	194	194
				Słabiej rozwinięte	1 359	1 359

³ Cele dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

2.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	<u>Osoba</u> <u>Sztuka</u>	EFRR	Lepiej rozwinięte	118	588
				Przejęciowe	235	1 177
				Słabiej rozwinięte	1 647	8 235
3.	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	1	3
				Przejęciowe	2	6
				Słabiej rozwinięte	12	41
4.	Liczba opracowanych ekspertyz	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	6
				Przejęciowe	3	12
				Słabiej rozwinięte	25	82
5.	<u>Liczba zakupionych komputerów</u>	<u>Sztuka</u>	<u>EFRR</u>	<u>Lepiej rozwinięte</u>	32	97
				<u>Przejęciowe</u>	65	194
				<u>Słabiej rozwinięte</u>	453	1359
65.	Liczba posiedzeń <u>komitetów</u> , sieci, grup oraz innych <u>spotkań</u> <u>w celu wymiany doświadczeń z partnerami-ciał</u>	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	5
				Przejęciowe	3	11
				Słabiej rozwinięte	25	74

1.1.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji

Tabela 2: Kategorie interwencji dla priorytetu 1

Fundusz	Kategoria regionu ⁴	Kod	Wartość w mln EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	178	22,1
	Przejściowe	178	44,1
	Słabiej rozwinięte	178	308,8
EFRR	Lepiej rozwinięte	179	0,2
	Przejściowe	179	0,4
	Słabiej rozwinięte	179	2,4
EFRR	Lepiej rozwinięte	180	0,4
	Przejściowe	180	0,8
	Słabiej rozwinięte	180	5,8

Tabela 3: Wymiar równouprawnienie płci dla priorytetu 1

Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Wartość w mln EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	03	0
	Przejściowe	03	0
	Słabiej rozwinięte	03	0

⁴ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

1.2 Priorytet 2: Skuteczni beneficjenci

1.2.1 Opis planowanych działań

Celem priorytetu jest praktyczne wdrażanie instrumentów przewidzianych w SOR, KSRR i KPM oraz rozwój potencjału beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE, a także wzmocnienie ich kompetencji do zarządzania strategicznym rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych, w tym w szeroko rozumianym partnerstwie trójsektorowym społeczno-gospodarczym i z innymi samorządami.

1. Zwiększenie potencjału beneficjentów FE.

Koncentracja działań na poziomie beneficjenta projektu, niezależnie od tego, czy dotyczy sektora państwowego, sektora prywatnego, czy też społeczeństwa obywatelskiego ma za zadanie zapewnić podaż dobrej jakości innowacyjnych projektów i inicjatyw rozwojowych wynikających ze strategii, planów oraz wpisujących się w szerszy kontekst celów rozwojowych i stosujących podejście oparte na bezpośrednim zaangażowaniu. Podstawowym działaniem mającym na celu przygotowanie beneficjentów do realizacji takich projektów będzie funkcjonowanie sieci punktów informacyjnych na terenie całego kraju.

Doświadczenia z realizacji inicjatyw KE⁵ wskazały na dużą potrzebę rozwoju kompetencji lokalnych samorządów w zakresie planowania i realizacji polityki rozwoju. Do podobnej konkluzji doszedł też PE, który w raporcie poświęconym perspektywom PT zauważa, że nie dociera ona wystarczająco i skutecznie do organów lokalnych/regionalnych, które zazwyczaj mają mniejszy potencjał administracyjny⁶. Zbliżone wnioski sformułowane zostały także na gruncie krajowym w SOR gdzie wskazano, że jednym z elementów efektywnego wykorzystania środków UE jest wspieranie potencjału beneficjentów w zakresie planowania i realizacji strategicznych przedsięwzięć rozwojowych wpływających na wzrost społeczno-gospodarczy oraz zatrudnienie. Oznacza to potrzebę rozwoju kompetencji lokalnych samorządów w zakresie strategicznego planowania m.in. poprzez zwiększenie umiejętności do identyfikacji i priorytetyzacji inwestycji rozwojowych w oparciu o diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej i prognozy

⁵ Np. catching-up regions (po polsku: inicjatywa na rzecz regionów rozwijających się) o której więcej informacji można znaleźć na stronie: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/zasady-dzialania-funduszy/inicjatywa-na-rzecz-regionow-rozwijajacych-sie/>.

⁶ Sprawozdanie w sprawie perspektyw pomocy technicznej w ramach polityki spójności (2016/2303(INI)), Parlament Europejski, Sprawozdawczynie: Ruža Tomašić, 2017 r., str. 8.

rozwojowe czy też zintensyfikowanie działań rozwojowych realizowanych w szeroko rozumianym partnerstwie z sąsiednimi samorządami, wraz ze zwiększeniem umiejętności w zakresie budowania partnerstw trójsektorowych.

Dlatego też część projektów realizowane będzie w partnerstwie lub we współpracy z innymi podmiotami, tj. inne resorty, innymi podmiotami publicznymi, partnerami, w tym e-czy partnerami spoza administracji. Możliwe będą też działania bezpośrednio służące podniesieniu kompetencji władz lokalnych np. poprzez wdrażanie projektów strategicznych wynikających z SOR i KSRR, jak też przez oferowane staże, wsparcie eksperckie, programy szkoleń.

Głównym mechanizmem wdrożeniowym będą projekty grantowe lub konkursy dotacji w wybranych obszarach skierowane do ostatecznych odbiorców lub beneficjentów. W ramach udzielanego wsparcia może być wykorzystana również formuła porozumień terytorialnych, czy też programów rozwoju.

W KSRR do roku 2030 wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), do których powinna trafić szczególna pomoc. W ramach Programu szczególne wsparcie będzie przewidziane dla beneficjentów z powyższych obszarów w sposób komplementarny do interwencji podejmowanych w ramach pozostałych programów. Potrzebne jest wsparcie PT w przygotowaniu dobrych projektów lub też przygotowaniu beneficjentów do wdrażania instrumentów terytorialnych na tych obszarach.

Jednocześnie budowana będzie podaż projektów wsparcia dla pozostałych beneficjentów ~~(jst)~~ będących spoza ww. obszarów, ale zgłaszających potrzebę wsparcia eksperckiego (m.in. poprzez doradztwo w zakresie projektów inwestycyjnych, partnerskich, stosowania prawa zamówień publicznych) lub też wymagających wsparcia eksperckiego, w celu wykorzystania możliwości rozwojowych swoich obszarów.

Ze środków Programu będą także sfinansowane działania służące opracowaniu systemów koordynacji polityk, funduszy i instrumentów wdrożeniowych, w tym: modelowych schematów wykorzystania IF. Planowane jest również podjęcie prac z jst nad montażami finansowymi projektów.

Podsumowując, w ramach obszaru przewidziane są następujące przedsięwzięcia:

- koordynacja i prowadzenie sieci punktów informacyjnych dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów FE;
- działania informacyjne oraz szkoleniowe dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów o sprofilowanym, praktycznym i warsztatowym charakterze poprzedzone analizą potrzeb m.in. w zakresie aspektów społecznych w zamówieniach publicznych, zielonych zamówień publicznych, dostępności;
- działania edukacyjne i eksperckie służące wzmocnieniu potencjału jst do prowadzenia działań rozwojowych, planowania strategicznego i prowadzenia procesów inwestycyjnych również w partnerstwie, zalet budżetu partycypacyjnego, poszukiwania różnych źródeł finansowania pakietu przedsięwzięć, uzupełniających w stosunku do FE, także w ramach programów zarządzanych przez KE;
- wsparcie dla specyficznych grup projektodawców, w tym beneficjentów o słabym potencjale instytucjonalnym z obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją oraz miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, na przygotowanie i realizację projektów (predefiniowanych i pilotażowych) w obszarach kluczowych z punktu widzenia FE mających na celu wypracowanie modelowych rozwiązań w takich obszarach jak np.: inteligentne miasta (smart cities), innowacyjność, cyfryzacja, inteligentne specjalizacje, IF, PPP, polityka miejska (w tym opracowanie zrównoważonych planów mobilności miejskiej), regeneracja, rewitalizacja, dekontaminacja i renaturyzacja terenów, rezyliencja miejska, adaptacja do zmian klimatu, zielony ład, elektromobilność, niskoemisyjność, czyste powietrze, gospodarka o obiegu zamkniętym, modele funkcjonalno-przestrzenne, wdrażanie dostępności i uniwersalnego projektowania w działalności samorządów;
- identyfikacja barier w ubieganiu się o dofinansowanie z funduszy europejskich oraz monitorowanie potrzeb beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, formułowanie propozycji uproszczeń i zmniejszanie obciążeń biurokratycznych dla beneficjentów;
- wsparcie potencjału partnerów spoza administracji w celu zwiększenia ich udziału w realizacji polityk rozwoju na poziomie krajowym, regionalnym i

lokalnym⁷ oraz sieciowanie współpracy reprezentantów partnerów w komitetach monitorujących dla programów 2021-2027;

- rozwijanie mechanizmów współpracy i partnerstwa ponadregionalnego oraz międzysektorowego (sektor publiczny, prywatny i pozarządowy);
- wsparcie procesu wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie realizacji polityki rozwoju, planowania strategicznego, przygotowania i wdrażania projektów oraz rozwijanie narzędzi służących monitorowaniu rozwoju lokalnego i regionalnego.

2. Wsparcie wdrażania instrumentów rozwoju terytorialnego.

Celem działania jest wsparcie działalności instrumentów terytorialnych na obszarach powiązanych funkcjonalnie działających w oparciu o strategię rozwoju lokalnego lub ponadlokalnego. W związku z możliwością pełnienia funkcji strategii terytorialnych przez strategię rozwoju gminy oraz strategię rozwoju ponadlokalnego, o których mowa w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wsparcie będą mogły uzyskać prace związane z ich przygotowaniem i monitorowaniem. Takie działanie wzmocni potencjał władz lokalnych/regionalnych do realizacji wspólnych, partnerskich projektów finansowanych z FE.

Realizowane będą też działania skierowane na wzmocnienie potencjału rozwojowego jaki posiadają polskie miasta⁸. KSRR oraz KPM podkreślają potrzebę zwiększania roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych, jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Zatem uruchamiane będą prekursorskie przedsięwzięcia otwierające nowe perspektywy rozwoju polityki miejskiej w Polsce. Istotne będzie finansowanie zarówno działań prowadzących do realizacji projektu w warstwie przygotowania odpowiednich założeń i koncepcji, jak i wsparcie we wdrażaniu i monitorowaniu ich na obszarze miast. Ponadto, wspierane będą również innowacyjne projekty służące promocji i realizacji celów krajowej polityki miejskiej oraz celów zrównoważonej polityki rozwoju (UN SDG⁹) na poziomie lokalnym, w szczególności w miastach miejskiej.

⁷ Dobre praktyki w tym obszarze były wypracowywane w ramach PO PT 2014-2020 np. poprzez mikrogranty, współpracę z organizacjami pozarządowymi, tworzenie miejsc aktywności lokalnej, aktywne procesy partycypacyjne np. streetworking, latarnicy społecznie, managerowie kwartałów. Planowana jest dalsza realizacja projektów pilotażowych i poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań, które później mogą być upowszechniane na skale krajową i europejską.

⁸ Np. poprzez finansowanie podobnych przedsięwzięć do Partnerskiej Inicjatywy Miast (PIM). Pilotażowa edycja PIM wykazała rosnącą potrzebę miast do zwiększania ich roli i odpowiedzialności jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej.

⁹ United Nations Sustainable Development Goals.

Dodatkowo wspierane będą też inne nowe idee partnerstw wskazane w KSRR tj. m.in. porozumienia terytorialne.

Instrument ZIT, wspierany ze środków PO PT 2014-2020 sprawdził się i powinien być kontynuowany w perspektywie finansowej 2021-2027. Doświadczenia ze sposobu realizacji projektu KE catching-up regions¹⁰ wskazują na potrzebę budowania ponadlokalnych partnerstw, współpracy w realizacji zintegrowanych działań rozwojowych, a także wspierania lokalnych i oddolnych inicjatyw i angażowania lokalnych interesariuszy.

Potencjał ZIT został już w dużej mierze zbudowany ze środków PO PT 2014-2020, ale dotyczył głównie ośrodków wojewódzkich. Jego podtrzymanie, zgodnie z ideą subsydiarności, będzie zadaniem programów regionalnych. Ze środków Programu będą natomiast wspierane działania przynoszące większą wartość dodaną i przynoszące efekt synergii tj. w szczególności zadania w zakresie komunikacji i wymiany doświadczeń między ośrodkami wojewódzkimi a innymi miastami oraz wspierające potencjał jst i ich partnerstw wdrażających instrumenty ZIT lub IIT poprzez zapewnienie wsparcia eksperckiego dla przygotowania niezbędnych dokumentów strategicznych. Ponadto, Program będzie wspierał działania przygotowawcze w miastach średnich, w tym przygotowanie dokumentów wymaganych ustawą wdrożeniową. Takie podejście jest zgodne z oceną ekspercką wyrażoną w badaniu poświęconym temu instrumentowi, w którym stwierdzono że przyszłe wsparcie ZIT powinno być przede wszystkim skoncentrowane na adresowaniu potrzeb jego użytkowników ostatecznych czyli beneficjentów projektów zintegrowanych¹¹.

Podsumowując, wymiar terytorialny będzie wspierany przez następujące przedsięwzięcia:

- wsparcie w przygotowaniu dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, i ponadlokalnym i regionalnym niezbędnych do wdrażania instrumentów terytorialnych, np. strategii rozwoju, planów działań, pakietu projektów;
- wsparcie tworzenia powiązań sieciowych oraz powiązań funkcjonalnych między miastami posiadającymi komplementarne zasoby lub komplementarną strukturę

¹⁰ Więcej informacji nt. inicjatywy można znaleźć na stronie: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/zasady-dzialania-funduszy/inicjatywa-na-rzecz-regionow-rozwijajacych-sie/>.

¹¹ Ewaluacja systemu realizacji instrumentu ZIT, dr. Michał Wolański, Raport końcowy, str. 139.

społeczną i gospodarczą m.in. w celu zachęcenia ich do udziału w europejskiej sieci miast i europejskich inicjatywach miejskich;

- ~~wzmocnienie form współpracy/wymiany doświadczeń pomiędzy jst oraz innymi partnerami wchodzącymi w skład instrumentów terytorialnych oraz rozwój ich potencjału poprzez zapewnienie wsparcia eksperckiego dla przygotowania niezbędnych dokumentów strategicznych;~~
- działania mające na celu koordynację i komplementarność różnych instrumentów terytorialnych na danym obszarze;
- ~~promowanie sukcesów wspólnych inicjatyw celem upowszechniania kultury współpracy i eksponowania zalet jej inicjowania, a także zwiększania poparcia mieszkańców dla idei kooperacji;~~
- wzmacnianie mechanizmów zarządzania strategicznego oraz potencjału analityczno-ewaluacyjnego w oparciu o obszary funkcjonalne.

3. Rozwój i utrzymanie krajowego systemu informatycznego CST 2021 umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów finansowanych ze środków FE na jednolitych zasadach przez wszystkich beneficjentów.

W ramach działania będą ponoszone wydatki także na utrzymanie i niezbędne modyfikacje systemu SL 2014 oraz budowę systemu na potrzeby perspektywy finansowej po 2027 r. z uwzględnieniem zasad dostępności cyfrowej.

1.2.2 Główne grupy docelowe

Grupami docelowymi priorytetu 2 będą ~~beneficjenci i potencjalni beneficjenci polityki spójności, w tym m.in. jednostki samorządu terytorialnego, ich stowarzyszenia i partnerstwa, przedsiębiorcy, w tym w szczególności mali i średni oraz ich stowarzyszenia, szkoły wyższe, i instytuty naukowe, partnerzy spoza administracji~~ wszyscy potencjalni beneficjenci polityki spójności.

1.2.3 Wskaźniki

Tabela 4: Wskaźniki produktu dla priorytetu 2

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Fundusz	Kategoria	Cel	Cel
----	-----------------	-----------	---------	-----------	-----	-----

		miary		regionu ¹²	pośredni (2024)	końcowy (2029)
1.	Liczba punktów informacyjnych na terenie kraju	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	2
				Przejęciowe	7	7
				Słabiej rozwinięte	39	39
2.	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	<u>Osoba</u> <u>Sztuka</u>	EFRR	Lepiej rozwinięte	4 412	10 588
				Przejęciowe	8 823	21 177
				Słabiej rozwinięte	61 765	148 235
3.	Liczba udzielonych dotacji na realizację projektów wzmacniających potencjał beneficjentów	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	2	12
				Przejęciowe	5	23
				Słabiej rozwinięte	33	165
4.	<u>Liczba użytkowników CST</u>	<u>Osoba</u>	<u>EFRR</u>	<u>Lepiej rozwinięte</u>	<u>2 941</u>	<u>5 882</u>
				<u>Przejęciowe</u>	<u>5 882</u>	<u>11 765</u>
				<u>Słabiej rozwinięte</u>	<u>41 177</u>	<u>82 353</u>

1.2.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji

Tabela 5: Kategorie interwencji dla priorytetu 2

¹² Cele dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce, z wyjątkiem wskaźnika „Liczba punktów informacyjnych na terenie kraju” dla którego cele zostały ustalone na podstawie planowanego rozmieszczenia punktów w poszczególnych województwach.

Fundusz	Kategoria regionu ¹³	Kod	Wartość w mln EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	180	8,5
	Przejściowe		17,1
	Słabiej rozwinięte		119,4

Tabela 6: Wymiar równouprawnienie płci dla priorytetu 2

Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Wartość w mln EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	03	0
	Przejściowe	03	0
	Słabiej rozwinięte	03	0

¹³ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

1.3 Priorytet 3: Skuteczna komunikacja

1.3.1 Opis planowanych działań

W ramach priorytetu przewiduje się finansowanie przedsięwzięć o charakterze horyzontalnym, w szczególności:

- tworzenie, utrzymanie i rozwój systemu serwisów internetowych FE, w tym Portalu Funduszy Europejskich, oraz wykorzystanie innych narzędzi komunikacji elektronicznej, w tym mediów społecznościowych~~tworzenie, utrzymanie i rozwój systemu portali i serwisów internetowych oraz wykorzystanie innych narzędzi komunikacji elektronicznej, w tym mediów społecznościowych;~~
- przygotowanie, produkcja, dystrybucja publikacji, materiałów promocyjnych i brandingowych, głównie w formie cyfrowej;
- prowadzenie kampanii informacyjnych i promocyjnych (w mediach, w tym mediach elektronicznych, kampanii Public Relations, współpraca z mediami) skierowanych do społeczeństwa w celu utrzymania wysokiego poziomu świadomości nt. roli i znaczenia środków z FE;
- współpraca z dotacjami dla partnerami ów spoza administracji o gospodarczyw zakresie informowania o FEch;
- organizacja i współorganizacja wydarzeń (m.in. konferencji, kongresów, pikników, targów), szkoleń, warsztatów, akcji promocyjnych i społecznych orazi konkursów edukacyjnych i promocyjnych;
- pozostałe horyzontalne działania promocyjne wynikające z horyzontalnej strategii komunikacji;
- działania informacyjne i edukacyjne z tematu komplementarności polityki spójności z pozostałymi funduszami (np. InvestEU) oraz programami zarządzanymi centralnie przez KE.

Powyższe przedsięwzięcia wprowadzane będą w oparciu o horyzontalny dokument – Strategię komunikacji Funduszy Europejskich oraz z zachowaniem wymogów dostępności, w tym standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027.

1.3.2 Główne grupy docelowe

Kwestią szczególnie istotną z punktu widzenia zapewnienia skuteczności i wzmocnienia widoczności efektów FE jest skoordynowanie i prowadzenie wielopoziomowych działań na poziomie państwa członkowskiego. W związku z tym i w celu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów powyższe działania będą prowadzone w sposób skoordynowany przez specjalnie wyznaczoną instytucję koordynującą. Głównymi grupami docelowymi prowadzonych działań będą:

- ogół społeczeństwa;
- ~~wszyscy~~ potencjalni beneficjenci polityki spójności oraz beneficjenci, w szczególności: przedsiębiorcy, stowarzyszenia przedsiębiorców, jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia i partnerstwa jst, szkoły wyższe, instytuty naukowe, partnerzy spoza administracji organizacje pozarządowe.

1.3.3 Wskaźniki

Tabela 7: Wskaźniki produktu dla priorytetu 3

Lp	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Fundusz	Kategoria regionu ¹⁴	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1.	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	EFRR	Lepiej rozwinięte	0,2	1
				Przejściowe	0,5	1
				Słabiej rozwinięte	3,3	7

1.3.4 Rozbicie środków w oparciu o kategorie interwencji

Tabela 8: Kategorie interwencji dla priorytetu 3

Fundusz	Kategoria regionu ¹⁵	Kod	Wartość w mln
---------	---------------------------------	-----	---------------

¹⁴ Cele dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

¹⁵ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

			EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	177	1,2
	Przejściowe		2,3
	Słabiej rozwinięte		16,5

Tabela 9: Wymiar równouprawnienie płci dla priorytetu 1

Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Wartość w mln EUR
EFRR	Lepiej rozwinięte	03	0
	Przejściowe	03	0
	Słabiej rozwinięte	03	0

2. Plan finansowy Programu

W ramach Programu nie przewiduje się transferów na rzecz InvestEU ani przesunięcia środków do innego funduszu zarządzania dzielonego lub instrumentu w ramach zarządzania bezpośredniego lub zarządzania pośredniego.

2.1 Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata

Tabela 10: Środki finansowe w rozbiciu na poszczególne lata [EUR]

Fundusz	Kategoria regionu ¹⁶	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Ogółem
		Alokacja	Alokacja	Alokacja	Alokacja	Alokacja	Alokacja (bez kwoty elastyczności)	Kwota elastyczności	Alokacja (bez kwoty elastyczności)	Kwota elastyczności	Alokacja
EFRR	Lepiej rozwinięte	3 639 628	4 053 988	4 565 812	4 755 778	4 937 896	2 564 272	2 564 272	2 634 677	2 634 677	32 351 000
	Przejściowe	7 279 875	8 108 666	9 132 399	9 512 365	9 876 633	5 128 980	5 128 980	5 269 801	5 269 801	64 707 500
	Słabiej rozwinięte	50 957 886	56 759 285	63 925 244	66 584 939	69 134 744	35 901 987	35 901 987	36 887 714	36 887 714	452 941 500

¹⁶ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

2.2 Środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Tabela 11: Środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe [EUR]

Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia UE (kosz kwalifikowalny ogółem / wkład publiczny)	Fundusz	Kategoria regionu ¹⁷	Wkład UE	Podział wkładu UE		Wkład krajowy	Podział wkładu krajowego		Razem	Stopa współfinansowania
					Wkład UE bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności		Publiczny	Prywatny		
	1	2	3	4 = (5+6)	5	6	7 = (8+9)	8	9	10 = (4+7)	11
Priorytet 1	koszt kwalifikowalny ogółem	EFRR	Lepiej rozwinięte	22 645 700	19 006 436	3 639 264	5 253 401	5 253 401	0	27 899 101	81,17%
			Przejściowe	45 295 250	38 016 103	7 279 147	10 507 694	10 507 694	0	55 802 944	
			Słabiej rozwinięte	317 059 050	266 106 259	50 952 791	73 552 075	73 552 075	0	390 611 125	

¹⁷ Kwoty dla poszczególnych kategorii regionu zostały ustalone pro-rata bazując na liczbie regionów danej kategorii w Polsce.

Priorytet 2	Lepiej rozwinięte	8 528 900	7 158 268	1 370 632	1 978 553	1 978 553	0	10 507 453	81,17%
	Przejściowe	17 059 250	14 317 753	2 741 497	3 957 443	3 957 443	0	21 016 693	
	Słabiej rozwinięte	119 411 850	100 221 838	19 190 012	27 701 431	27 701 431	0	147 113 281	
Priorytet 3	Lepiej rozwinięte	1 176 400	987 347	189 053	272 904	272 904	0	1 449 304	81,17%
	Przejściowe	2 353 000	1 974 863	378 137	545 854	545 854	0	2 898 854	
	Słabiej rozwinięte	16 470 600	13 823 702	2 646 898	3 820 887	3 820 887	0	20 291 487	
RAZEM		550 000 000	461 612 569	88 387 431	127 590 242	127 590 242	0	677 590 242	

3. Instytucje Programu

Tabela 12: Dane instytucji zaangażowanych w realizację Programu

Instytucja	Nazwa instytucji	Osoba do kontaktów	E-mail
Instytucja Zarządzająca	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	sekretariatDPT@mfipr.gov.pl
Instytucja Audytowa	Ministerstwo Finansów	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	sekretariat.DAS@mf.gov.pl
Instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE	Ministerstwo Finansów	Minister Finansów	sekretariat.IP@mf.gov.pl
Instytucja lub instytucje odpowiedzialne za otrzymywanie płatności z KE w przypadku pomocy technicznej o której mowa w art. 3 60 ust. 5 rozporządzenia ogólnego	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Instytucja Zarządzająca

Funkcję IZ pełni minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego. Za obsługę zadań IZ odpowiedzialna jest jednostka organizacyjna Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej tj. Departament Programów Pomocowych.

IZ odpowiedzialna jest za realizację zadań określonych w rozporządzeniu ogólnym.

W szczególności odpowiada za:

- wybór operacji zgodnie z art. ~~673~~ rozporządzenia ogólnego;
- ~~wykonywanie~~ ~~prowadzenie~~ zadań związanych z zarządzaniem ~~P~~programem zgodnie z art. ~~7468~~ rozporządzenia ogólnego;
- wspieranie działań komitetu monitorującego zgodnie z art. ~~7569~~ rozporządzenia ogólnego;
- rejestrację i przechowywanie danych w systemie elektronicznym, dotyczących każdej operacji, niezbędnych do monitorowania, oceny, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytów, a także zapewnianie bezpieczeństwa, integralności i poufności danych oraz uwierzytelnianie użytkowników;
- wykonywanie zadań w zakresie rachunkowości zgodnie z art. ~~760~~ rozporządzenia ogólnego.

Instytucje Pośredniczące

System realizacji Programu nie przewiduje powołania instytucji pośredniczących.

Instytucja Audytowa

Funkcję IA pełni Szef Krajowej Administracji Skarbowej. Za obsługę zadań IA odpowiedzialna jest jednostka organizacyjna obsługująca ministra właściwego ds. finansów publicznych oraz 16 izb administracji skarbowej umiejscowionych na poziomie województwa.

~~IA realizuje zadania określone w zapisach rozporządzenia ogólnego. W szczególności przeprowadza audyt systemów, audyt operacji oraz audyt sprawozdań finansowych w celu dostarczenia Komisji Europejskiej niezależnego poświadczenia dotyczącego skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i~~

kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków ujętych w sprawozdaniu finansowym przedłożonym Komisji.

IA realizuje zadania określone w zapisach rozporządzenia ogólnego. W szczególności przeprowadza audyty systemu, audyty operacji oraz audyty zestawienia wydatków w celu dostarczenia Komisji Europejskiej niezależnego zapewnienia dotyczącego skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli oraz legalności i prawidłowości wydatków ujętych w zestawieniu wydatków przedłożonym Komisji.

Institucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE

W strukturach systemu zarządzania i kontroli instytucja odpowiedzialna za otrzymywanie płatności z KE odpowiada za obsługę rachunków budżetowych, na które dokonywane są refundacje KE z tytułu rozliczenia środków finansowych w ramach Programu. Za pełnienie tej funkcji odpowiada minister właściwy ds. budżetu państwa, finansów publicznych oraz instytucji finansowych.

4. Partnerstwo

Zasada partnerstwa oznacza zobowiązanie do stałej, zinstytucjonalizowanej współpracy pomiędzy administracją rządową, samorządami wojewódzkimi i lokalnymi oraz partnerami spoza administracji (~~partnerami społecznymi i gospodarczymi, a także organizacjami pozarządowymi~~).

Program Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich został przygotowany z uwzględnieniem zasady partnerstwa. ~~Pierwszym etapem prac nad Programem było~~ Zgodnie z zarządzeniem Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 26 kwietnia 2019 r.¹⁸ ~~przygotowanie programu pomocy technicznej zostało powierzone Grupie Sterującej do spraw Pomocy Technicznej. W ramach tej grupy~~ powołana została specjalna ~~podgrupa~~ dedykowana ~~programowaniu pomocy technicznej~~¹⁹, ~~której~~ (pierwsze posiedzenie grupy odbyło się 21 października 2019 r.). W pracach ~~podgrupy~~ oprócz administracji rządowej brali udział ~~brali także~~ przedstawiciele urzędów marszałkowskich, a także zapraszano ekspertów zewnętrznych m.in. ewaluatorów przeprowadzających badanie zasobów kadrowych i warunków pracy w administracji rządowej odpowiedzialnej za wdrażanie funduszy europejskich. Na spotkaniach grupy szczegółowo omawiany był także przebieg i wnioski z projektu pilotażowego Komisji Europejskiej pn. „Frontloading administrative capacity building for post-2020” prowadzonego w województwie lubelskim. Wszystkie strony zaangażowane w prace ~~podgrupy~~ miały zapewniony dostęp do aktualnych materiałów, analiz i były na bieżąco informowane na temat postępów w przygotowaniu Programu i programowaniu PT. Celem prac było także wypracowanie wspólnych, ujednoczonych zasad wdrażania PT w perspektywie finansowej 2021-2027.

Członkowie ~~podgrupy~~ wypracowywali też w maju i czerwcu 2020 r. wstępną propozycję zapisów Programu. ~~W tym celu zorganizowano dla nich specjalne konsultacje w maju 2020 r.~~ Ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19 prace prowadzone były z wykorzystaniem elektronicznych środków komunikacji. Równocześnie zgłaszane były również uwagi do propozycji wspólnej listy wskaźników dla PT. Łącznie wpłynęło 165 uwag i pytań. Do wszystkich uwag

¹⁸ Zarządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie powołania grup roboczych wspierających pracę nad przygotowaniem programów operacyjnych na lata 2021-2027

¹⁹ Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Inwestycji i Rozwoju w sprawie powołania grup roboczych wspierających pracę nad przygotowaniem programów operacyjnych na lata 2021-2027 z dnia 26 kwietnia 2019 r.

ustosunkowano się lub udzielono odpowiedzi na zadane pytania, ~~które rozesłano do adresatów w czerwcu 2020 r.~~ Zgodnie z zaleceniami Komisji Europejskiej, informacje z posiedzeń ~~pod~~ grupy oraz omawiane materiały były publikowane na stronie www.popt.gov.pl.²⁰

W sierpniu 2020 r. do prac nad zapisami Programu zaproszeni zostali partnerzy spoza administracji. W tym celu wypracowany ~~przez podgrupę~~ projekt Programu został rozesłany do członków Podkomitetu ~~do spraw~~. ~~M~~onitorowania ~~Z~~zasady ~~P~~artnerstwa oraz Podkomitetu do spraw Efektywności Funduszy Unii Europejskiej²¹.
- Do projektu Programu partnerzy zgłosili łącznie blisko 100 uwag lub propozycji zapisów. Wszystkie sugestie zostały wzięte pod uwagę, a znaczna część propozycji zapisów została uwzględniona. We wrześniu 2020 r. każdy partner otrzymał informację zwrotną na temat sposobu uwzględnienia jego uwagi. W celu jeszcze większego zaangażowania partnerów IZ PT FE zorganizowała w dniu 5 października 2020 r. ~~specjalne~~ spotkanie on-line²² poświęcone roli pomocy technicznej w aktywnym wspieraniu realizacji zasady partnerstwa, ze szczególnym uwzględnieniem programu PT FE. Wzięli w nim udział przedstawiciele 6 instytucji reprezentujących ~~szerokie~~ grono partnerów spoza administracji²³. Spotkanie stało się też impulsem do przeprowadzenia wraz z pozostałymi IZ analizy możliwości zaangażowania parterów ~~spoza administracji~~ pod kątem potrzeb polityki spójności w latach 2021-2027. Zbiorcza informacja na temat zaangażowania partnerów spoza administracji w wypracowywanie zapisów Programu została także opublikowana na stronie www.popt.gov.pl.

Projekt Programu został poddany konsultacjom wewnątrzresortowym i międzyresortowym. Oficjalne konsultacje społeczne projektu programu PT FE rozpoczęły się dnia 16 marca i trwały do 19 kwietnia 2021 r. Uwagi do Programu składane były za pomocą elektronicznego formularza dostępnego na stronie internetowej oraz podczas zorganizowanej specjalnie w tym celu konferencji on-line. Do udziału w konsultacjach zaproszeni zostali wszyscy zainteresowani. Ogłoszenie o ich rozpoczęciu zostało zamieszczone w dzienniku ogólnopolskim²⁴ oraz na stronach

²⁰ <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/wiadomosci/posiedzenie-podgrupy-dedykowanej-programowaniu-pomocy-technicznej-na-lata-2021-2027/>

²¹ Oba podkomitety funkcjonowały w ramach Komitetu ds. Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020 i zostały następnie przekształcone w Podkomitet ds. ~~R~~ozwoju ~~P~~artnerstwa.

²² Inna forma spotkania nie była możliwa z uwagi na ograniczenia spowodowane pandemią COVID-19.

²³ Były to następujące instytucje: Business Centre Club, Forum Związków Zawodowych, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej, Związek Rzemiosła Polskiego.

²⁴ Dziennik Gazeta Prawna, wydanie ogólnopolskie z dnia 16 marca 2021 r.

internetowych ministerstwa obsługującego ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Dodatkowo IZ wysłała-przygotowała pisemne zaproszenie do udziału w konsultacjach. W konferencji, która odbywała się w ramach konsultacji społecznych wzięło udział ponad 200 osób. Łącznie w procesie konsultacji społecznych formalnie zgłoszono 61 uwag do projektu Programu. IZ udzieliła i opublikowała na stronie www.popt.gov.pl odpowiedzi na zgłoszone uwagi, także na te które wpłynęły w innej niż przewidywano formie i po terminie.

Ponadto projekt Pprogramu PT FE został zaprezentowany na Radzie Dialogu Społecznego (29 marca 2021 r.), Podkomitecie do spraw Rozwoju Partnerstwa (1 kwietnia 2021 r.) oraz Radzie Działalności Pożytku Publicznego (19 kwietnia 2021 r.). Zebrane podczas tych posiedzeń uwagi zostały przeanalizowane i w zdecydowanej większości uwzględnione w treści Programu. PT FE został też uzgodniony i uzyskał pozytywną opinię przez Komisję Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (forum wypracowania wspólnego stanowiska rządu i samorządu terytorialnego) w dniu ... Rady Dialogu Społecznego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego (organ opiniodawczo-doradczy przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego w skład którego wchodzi przedstawiciele administracji rządowej, jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych), odpowiednio w dniach ..., ... i

W celu szerszego zaangażowania podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, w tym w szczególności organizacji pozarządowych 30 kwietnia 2021 r. zorganizowane zostało obywatelskie wysłuchanie publiczne poświęcone projektowi Programu. Pomysłodawcą i patronem tego przedsięwzięcia był Podkomitet do spraw Rozwoju Partnerstwa. Od strony techniczno-organizacyjnej za to wydarzenie odpowiadały Fundacja Stocznia oraz Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych. Wysłuchanie było otwarte na wszystkie sektory (w tym samorząd, partnerów społecznych, gospodarczych, podmiotów społeczeństwa obywatelskiego) i ogólnie każdą instytucję i osobę prywatną, która chciała w nim uczestniczyć, jako widz lub mówca. Wysłuchanie było formą specyficznego i dynamicznego „udroźnienia komunikacji” pomiędzy stroną rządową a partnerami spoza administracji rządowej.

Zbiorcza ~~l~~ lista wszystkich partnerów zaangażowanych w przygotowanie Programu została zamieszczona w tabeli w załączniku nr 3.

Kluczową rolę we wdrażaniu Programu będzie pełnić Komitet Monitorujący, w którego pracach będą uczestniczyć przedstawiciele partnerów na zasadach pełnoprawnych członków. Zapewniony zostanie otwarty i przejrzysty wybór partnerów, a Komitet będzie dążyć do równowagi pomiędzy przedstawicielami wchodzącymi w jego skład w celu realizacji zasady partnerstwa. Szczegółowe zadania Komitetu Monitorującego będą wynikać z przepisów rozporządzenia ogólnego. Członkowie Komitetu Monitorującego Programu będą mieli zagwarantowany dostęp do aktualnych informacji oraz analiz. Umożliwiony zostanie im też udział w szkoleniach, a także możliwość zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy. Członkom Komitetu Monitorującego Programu będą także zwracane koszty ponoszone w związku z udziałem w posiedzeniach.

Na etapie monitorowania i ewaluacji zasada partnerstwa będzie uwzględniona poprzez udział partnerów w systemie sprawozdawczości, przekazywanie informacji o postępie realizacji Programu oraz udział w dyskusji nad wynikami ewaluacji Programu. Raporty końcowe z przeprowadzanych ewaluacji Programu będą przekazywane członkom i/lub prezentowane na posiedzeniach Komitetu Monitorującego.

Jednocześnie należy zauważyć, że Program stanowi narzędzie umożliwiające praktyczne zaangażowanie partnerów w proces realizacji polityki spójności w Polsce w perspektywie finansowej 2021-2027. Zapewnia on bowiem środki w ramach priorytetu 1 na funkcjonowanie sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji publicznej. Planuje się, że pracami grup oraz sieci tematycznych będą kierowały instytucje wiodące w danym obszarze, także partnerzy. Będą oni także mieli możliwość korzystania ze szkoleń, zgłaszania zapotrzebowania na ekspertyzy oraz wnioskowania o zwrot kosztów ponoszonych w związku z udziałem w posiedzeniach. Przewidziana jest także kontynuacja finansowania działalności powołanego w perspektywie 2014-2020 Podkomitetu do o spraw- Rozwoju Partnerstwa.

W ramach priorytetu 2-Dodatkowo pplanowane są w ramach projektów własnych beneficjentów PT FE, projekty do realizacji przez partnerów spoza administracji projekty prowadzone poprzez partnerów spoza administracji, których celem będzie m.in. monitorowanie potrzeb beneficjentów, formułowanie propozycji uproszczeń i zmniejszenia obciążeń biurokratycznych dla nich, prowadzenie szkoleń i doradztwa,

oraz sieciowanie współpracy partnerów spoza administracji w komitetach monitorujących, prowadzenie działań informacyjno--promocyjnych Poza tym planowane jest wsparcie procesów animacyjnych i partycypacyjnych w jst poprzez m.in. mikrogranty na animację współpracy z organizacjami pozarządowymi, tworzenie miejsc aktywności lokalnej oraz aktywne procesy partycypacyjne.

Z kolei w ramach priorytetu 3 planowane są kolejne projekty realizowane przez partnerów spoza administracji na prowadzenie działań informacyjnych m.in. polegające na utworzeniu nowych kanałów informacyjnych dla określonych grup beneficjentów np. przedsiębior Poza tym przewidziane są horyzontalne działania promocyjne skierowane do beneficjentów, potencjalnych beneficjentów i ogółu społeczeństwa/opinii publicznej komunikujące i poprawiające widoczność FE. Prowadzenie takich działań może zostać powierzone właściwym parterom.

Sposób wyłonienia projektów realizowanych przez partnerów spoza administracji zostanie wskazany przez Komitet Monitorujący program Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich. Oznacza to, że Komitet Monitorujący podejmie uchwałę odnośnie zakresu podmiotowego i przedmiotowego konkursu dotacji²⁵ na realizację projektów przez partnerów spoza administracji bądź uchwałą wskaże podmiotowo i przedmiotowo konkretne projekty do realizacji. Określając kwotę przeznaczoną na realizację projektów IZ weźmie przede wszystkim pod uwagę, w oparciu o powszechnie dostępne dane historyczne, proporcje udziału w realizacji projektów w ramach polityki spójności przez daną grupę beneficjentów, reprezentatywną dla danej grupy partnerów spoza administracji.

Tym samym Program jest zgodny z założeniami Europejskiego Kodeksu Postępowania ws. Partnerstwa (Code of Conduct)²⁶, który jest przygotowywany przez Komisję Europejską na podstawie zapisów rozporządzenia ogólnego i stanowi podstawę dla państw członkowskich we wdrażaniu zasady partnerstwa.

²⁵ Na podstawie art. 150 w związku z art. 127 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

²⁶ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) No 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r.

5. Komunikacja i widoczność

Założenia ogólne

Widoczność polityki spójności jest jednym z głównych priorytetów Unii Europejskiej. Z tego względu i z uwagi na pomocniczy charakter Programu, tylko niewielka jego część służy informowaniu o Programie, a w głównej mierze PT FE służy szerokiemu komunikowaniu o funduszach oraz rezultatach polityki spójności i ich wpływie na rozwój kraju i UE.

Szczególne miejsce w komunikacji mają działania podnoszące świadomość ogółu społeczeństwa o roli i wartości dodanej wsparcia UE w ww. zakresie.

Komunikacja o funduszach dzięki Programowi obejmuje systematyczne i powszechne informowanie o możliwościach, wynikach i wpływie polityki spójności i FE. Przekaz dotyczący celów FE i projektów powiązany jest z informowaniem o celach rozwojowych UE opartych na wspólnych wartościach. W efekcie ma na celu zwiększyć widoczność korzyści dla mieszkańców w ich życiu i tym samym podnieść świadomość o roli i znaczeniu UE. Komunikacja za pomocą narzędzi w Programie stanowi element krajowego systemu komunikacji o Funduszach Europejskich.

Działania komunikacyjne wiążą cele programu z głównymi celami polityki spójności, które są zgodne z celami UE.

Działania komunikacyjne prowadzone będą przez IZ i instytucję koordynującą UP we współpracy z instytucjami europejskimi, krajowymi, regionalnymi, a także partnerami [spoza administracji społeczno-gospodarczymi](#) i beneficjentami.

Szczegóły założeń przedstawionych w tym rozdziale znajdują się w Strategii komunikacji Funduszy Europejskich.

Cele

Działania komunikacyjne mają na celu:

- aktywizację do sięgania po Fundusze Europejskie;
- wsparcie w realizacji projektów;
- zapewnienie wysokiej świadomości działań rozwojowych kraju, realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich i roli UE.

Działania prowadzone będą wyłącznie w obszarze Funduszy Europejskich w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny zakres np.: promowania instytucji lub osób.

Działania informacyjno-promocyjne dotyczące celów i możliwości finansowania działań z funduszy i na temat wyników programów i projektów, dopasowane są do potrzeb i oczekiwań konkretnych grup docelowych.

Grupy docelowe

- potencjalni beneficjenci,
- beneficjenci,
- ogół społeczeństwa.

Kanały komunikacji

Kanały i narzędzia komunikacji będą dobierane do grupy docelowej i będą wynikały z analizy bieżących trendów konsumpcji mediów przez poszczególne grupy odbiorców. Planowane działania będą koncentrować się na wszystkich grupach docelowych, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi będzie powiązany z wyznaczonymi celami.

Priorytetowe kanały to m.in.:

- media o szerokim zasięgu (np. telewizja, radio, prasa, internet, kino);
- media społecznościowe (kanały własne, w tym profil Fundusze Europejskie na Facebooku oraz kampanie w kanałach płatnych);
- wydarzenia informacyjne i promocyjne;
- reklama zewnętrzna;
- publikacje i materiały audio-video;
- Portal Funduszy Europejskich – wspólna platforma internetowa dla wszystkich programów;
- serwis internetowy Programu;
- sieć PIFE.

W komunikacji duży nacisk położony będzie na wykorzystanie potencjału komunikacyjnego beneficjentów i zaangażowanie ich w rolę ambasadorów marki Fundusze Europejskie. Przy równoczesnym zapewnianiu efektywnego wsparcia

beneficjentom we wdrażaniu i komunikowaniu ich projektów (m.in. przewodnik i wzory grafik do pobrania), rezultatów i pozytywnego wpływu wsparcie z funduszy.

Planowany budżet

Szacunkowy budżet na działania komunikacyjne z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego IZ wynosi 20 mln euro. Kwoty w podziale na grupy docelowe i cele określone będą w rocznych planach.

Tabela 13: Budżet na realizację działań informacyjnych i promocyjnych w podziale na lata w mln EUR

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Suma
0	3	2,7	2,7	2,2	2,2	2,7	2,7	1,8	20

Monitoring i ewaluacja ocena

Działania komunikacyjne będą podlegać stałej ocenie ewaluacji i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych. Służyć temu będą m.in. bieżące badania ankietowe, badania jakościowe (FGI, IDI, analizy eksperckie), analizy użyteczności.

Ewaluacja Ocena strategiczna obejmie systematyczne monitorowanie osiągnięcia założonych celów i wskaźników strategii komunikacji (w odstępie 1-3 miesięcy).

Dodatkowo realizowane będzie regularne badanie społeczeństwa polskiego pod kątem oceny wiedzy i świadomości oraz rozpoznawalności Funduszy Europejskich i dostarczenia użytecznych rekomendacji dla prowadzonych działań.

Monitoringowi i ocenie będzie podlegać szereg wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania w tym m.in.:

- Odsetek mieszkańców Polski respondentów dostrzegających wpływ Funduszy Europejskich na rozwój Polski;
- Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są Fundusze Europejskie w Polsce;

- Odsetek mieszkańców Polski uważających, że osobiście korzystają z Funduszy Europejskich.

6. Stosowanie kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

W ramach Programu do rozliczeń z Komisją Europejską nie przewidziano stosowania kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami o których mowa w art. [9488](#) i [9589](#) rozporządzenia ogólnego.

Koszty uproszczone będą jednak w miarę możliwości stosowane do rozliczeń z beneficjentami PT FE zgodnie z art. [5348](#) rozporządzenia ogólnego. W szczególności, przewidziane jest stosowanie stawek ryczałtowych, w tym stawki 15% do rozliczania kosztów pośrednich, zgodnie z art. 54 b rozporządzenia ogólnego (tzw. off-the-shelf).

Załączniki do Programu

1. Diagnoza wyzwań i potrzeb w obszarze objętym programem Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich.
2. Linia demarkacyjna pomiędzy programem Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich a priorytetami PT w pozostałych programach.
3. Lista partnerów zaangażowanych w przygotowanie programu Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich.
4. Lista planowanych operacji o znaczeniu strategicznym.